

Alin Ozinian: Rusya Ermenistan'da kime yüz çevirdi?

Posted on 28/02/2021

Ermenistan'da Karabağ savaşı yenilgisinden sonra sular durulmuyor. 9-10 Kasım'da Rusya'nın girişimiyle gece geç saatlerde "Yeter bu kadar, bitti!" denilerek tarafların zorunlu olarak kabul ettiği ateşkesten sonra, silahlar sussa da, savaş henüz bitmemiştir. Erivan sokakları ateşkes haberi ile çalkalandı. Parlamento basıldı, son iki yıldır yönetimi Paşinyan'a kaptıran eski güçler, yenilgiden istifada ederek Başbakan Paşinyan'ın istifasını istiyor, hatta hayatının tehlikede olduğuna dair açıklamalar yapıyorlar, tehditler havada uçuşuyordu.

O gece planlanan gibi olmadı. Paşinyan devrilmedi.

Birkaç hafta içinde hayat normale döner gibi oldu. Ama Karabağ yenilgisi belli ki muhalefetin "Paşinyan'ı göndermesi" için daha çok deneme yapacağı bir "fırsat" doğurmuştu.

Fakat nedendir bilinmez, muhalefet seçim istemiyordu. İstekleri tuhaf ama netti: Paşinyan gitsin, bizim adayımız başbakanlığa atansın.

Bu kadroların aslında şeffaf seçimler ile hep sorunu olmuştu. Paşinyan'ı başbakanlığa getiren, son seçimlerdeki yolsuzluk ile Serj Sarkisyan'ın 3. dönem ülkesi yönetmeye kalkışması oldu. Paşinyan yeter artık diyerek halk desteğini alabildi. Halk yolsuzluktan, sahtecilikten bıkmıştı.

26 Şubat sabahı Paşinyan'ın bu kez ordu tarafından istifası istendi.

Paşinyan bu çağrıyla "darbe girişimi" olarak nitelendirirken, Genelkurmay Başkanı Onik Gasparyan'ı görevden alacağı kararını duyurdu. Bu kararın hayata geçmesi için Cumhurbaşkanı'nın onayı lazım ve Armen Sargsyan henüz onay vermiş değil.

26 Şubat'ta neler olduğuna bakmadan önce, 26 Şubat öncesinde ne olduğuna, ordunun bu "talebinin" nasıl gelişmiş olabileceğine bakalım.

Geçen günlerde Paşinyan'ın devirdiği Serj Sarkisyan, Paşinyan'ı kötü yönetimle suçlamak için ""Neden İskender (Rus) füzeleri savaşta bu kadar geç kullanıldı, ilk günler kullanılmadı" demişti.

Paşinyan ise Sarkisyan'a cevaben Karabağ'daki İskender füzelerinden sadece yüzde 10 verim alındığını açıkladı, açıkça olmasa da Sarkisyan'ı "kötü füze" satın almakla, orduyu füzeleri iyi kullanamamak ile suçlamıştı.

Paşinyan'ın iç siyasete yönelik bu sözleri Ermenistan'da muhalefet tarafından Rusya'ya "Paşinyan Rus teknolojisini beğenmedi" gibi yansıtılınca, Kremlin düzeyinde resmi olmasa da, Paşinyan'ın sözleri eleştirilmişti.

Bunlar olup biterken Paşinyan'ın Kasım ayında söz verdiği "Ordu'da reform" başlığı altında Ordu'dan tahliye edilecekler konusu yavaş yavaş gündeme geliyordu.

Paşinyan 25 Şubat'ta Genelkurmay Başkanı yardımcısını görevinden alınca ve eski hükümetlerin başını çektiği muhalefet bloğunun orduya yaptığı, Paşinyan'dan kurtulalım çağrısı da tüm bunlara eklenince, anlaşılan o ki askerler "gün bugündür" dediler.

Paşinyan'ın hızlı bir çağrı ile başkent Erivan'daki Cumhuriyet Meydanı'nda bir miting de düzenlendi. Paşinyan, "halkın darbeye izin vermeyeceğini" söylerken, "İstifama ancak halk karar verebilir çünkü beni halk seçti" dedi.

Beklenilmeyen bir kalabalığı toplayan Paşinyan, tabanını yine diğerlerinin gözüne soktu.

Öte yandan Rusya bunu bir “iç mesele” olarak değerlendirdiğini açıkladı, dahası Rus Savunma Bakanlığı, “Ermenistan ordusu Karabağ’da hiç İskender kullanmadı” açıklaması ile savaş sırasında ordunun hükümete yanlış bilgi verdiği iddiasını ortaya koymuş oldu.

Eski devlet yöneticileri uzun süredir Paşinyan’ın gitmesi için fırsat kolluyor. Onlar da son günlerde protestolarına devam ediyorlar ve durmayacağına benziyorlar.

Buradan tek çıkış yolu var: erken genel seçimler.

Peki taraflar Paşinyan’ın Kasım sonunda teklif ettiği erken seçimleri neden istemiyor bir bakalım.

Geçen haftalarda muhalefet bloğunu da şaşırtarak, kanlı 1 Mart’ı düzenlemek ve 10 insanın ölümüne sebep olmak suçu ile yargılanan eski Cumhurbaşkanı Robert Koçaryan seçim olursa aday olacağını açıkladı. Kuşkusuz adaylığını koyduğu an, yargı sürecinin durmasından da yararlanacağını hesapladı.

Paşinyan taraftarları, Koçaryan’ın gireceği bir seçimden korkuyorlar.

Ülkeyi 2 dönem yöneten ve ardından Sarkisyan’ı koltuğuna yerleştiren Koçaryan’ın yapabileceklerinden çok tedirginler. Onlara göre 2022’ye kadar Paşinyan ülkeyi yönetmeli, gerekli reformları yapmalı ve suçları artık cezalandırmalı.

Paşinyan’ın bu durumda bile erken seçime gitmesini isteyen kesim daha sağduyulu, körü körüne Paşinyan seçmeni değil, aynı zamandan Ermenistan’ın da genel durumunu dert ediyor. Bunun altını çizmek lazım.

Muhalifler de seçim istemiyor, onlar istememe sebebi daha anlaşılır. Onlar kazanamayacaklarını biliyorlar.

Ermenistan'ın halkının büyük çoğunluğu eski yönetimlerin gelmesinden endişe ederken bir taraftan da Paşinyan'ın ülkeyi iyi yönetmediğini görüyor.

Paşinyan geçen iki yıl içerisinde ülkedeki belki de tek sistem olan yolsuzluk-rüşvet zincirini kırdı ama yerine yeni bir sistem kuramadı, tam da bu yüzden devlet systemsizlikten işleyemiyor.

Ermenistan'daki son gelişmelerin arkasında "birilerini" özellikle Rusya'yı arayanlar yanılıyor.

Putin'in ve Paşinyan'ın kimyasının tutmaması, Putin'in Paşinyan'dan kurtulma planları yapmasına neden olamaz. Putin Ermenistan'da da, Karabağ'da da istediklerine sahip. Güvenlik zafiyetleri sebebi ile hükümetler üstü bir bağ ile bağlı iki ülke.

Burada ortaya çıkan gerçek işe şu, Rusya'nın "dostu" eski hükümet yani bugünün muhalefeti Rusya'dan istediği desteği göremiyor.

Muhalefetin "Paşinyan'dan kurtulmamız lazım!" çağrılarına Rusya kulak kabartmıyor, "kendi iç meselenizdir" diyor.

Kısaca Rusya'nın Ermenistan'da yüz çevirdiği kişi Paşinyan değil, iktidar aşkı ile yanıp tutuşan, Paşinyan'ı göndermeye çalışan eski "kadrolar".

Kaynak: kronos34.news